

هشدار نسبت به تخریب یک عمارت تاریخی در تهران

عمارت مستوفی الممالک متعلق به دوره ناصرالدین شاه است اما متأسفانه در شرایطی که در تملک اداره پست قرار دارد در معرض تخریب قرار گرفته است. ۱۰ سال است که این خانه در نوبت مرمت قرار دارد اما اقداماتی در این زمینه انجام نشده و این بنا رها شده است. روند تخریب آن ادامه دارد. بنابراین اداره پست باید ملزم به مرمت این بنا شود.

اجرای نقاشی سهراب سپهری در خیابان ولی عصر(عج)

«تنه درختان» یکی از نقاشی‌های سهراب سپهری توسط علی داوطلب روی دیواری در خیابان ولی عصر (عج) نقش بست. علی داوطلب، هنرمند نقاش این اثر با اشاره به اینکه طرح در ارتفاع ۱۳ و به طول ۳۰ متر کشیده شده است، گفت: «این اثر روی یکی از دیوارهای خیابان ولی عصر (عج) اجرا شده است.»

خانه تاریخی علامه در قم به سفره‌خانه سنتی تبدیل می‌شود

عیسی رضایی، مدیرکل میراث فرهنگی گفت: «عملیات مرمت این خانه تاریخی شروع شده و این مکان به زودی به سفره‌خانه سنتی تبدیل می‌شود. خانه علامه از خانه‌های تاریخی قم به شمار می‌رود که قدمت آن به دوره قاجاری می‌رسد. این خانه اخیراً در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

آمادگی میراث‌فرهنگی برای ارائه خدمات به آثار ایران در عراق

عبدالملک شبنه‌زادمدیرکل میراث‌فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری ایلام با بیان اینکه سه اثر نخست شامل سلیمان‌تپه، تل یکسایه و سیمات خزیر در سال ۱۳۱۰ هجری شمسی و حدود ۸۶ سال پیش در فهرست آثار ملی ثبت شده است، گفت: «این آثار سال‌های پیش از انقلاب از استان ایلام جدا شده و هم‌اکنون جزء محدوده خاک کشور عراق قرار گرفته‌اند.»

مؤلف کتاب «بررسی ظروف فلزی ساسانی از دیدگاه نمادشناسانه» در گفت‌وگو با ندا اخوان اقدام مطرح شد

ضرورت مطالعات بینارشته‌ای در هنر

ندا اخوان اقدام عضو هیات علمی پژوهشکده هنر فرهنگستان هنر، مدرس دانشگاه و پژوهشگر حوزه فرهنگ و زبان‌های باستانی و هنرهای ایران پیش از اسلام است که حاصل تحقیقات وی چندین مقاله و تالیف و ترجمه کتاب است. کتاب «بررسی ظروف فلزی ساسانی از دیدگاه نمادشناسانه» یکی از تالیفات این نویسنده است که در آن به مطالعه و تفسیر ظروف فلزی دوره ساسانیان پرداخته و این آثار را از دید نمادشناسی مورد بررسی و تحلیل قرار داده است. درباره اطلاعات بیشتر درباره این اثر پژوهشی با این نویسنده به گفت‌وگو نشستیم.

پیمان دادخواه
روزنامه‌نگار

❖ کتاب بررسی ظروف فلزی ساسانی از دیدگاه نمادشناسانه یکی از آثار متفاوتی است که با نگاه تفسیرمحورانه بخشی از تاریخ هنر ایران را مورد مطالعه قرار داده است. دغدغه اصلی و ضرورت نگارش این اثر را بفرمایید.

واقعیت این است که من از وقتی دانشجوی فرهنگ و زبان‌های باستانی شدم، مسأله‌ای که با رشته خود داشتم این بود که ما همیشه درباره صورت صحبت می‌کنیم و این در مورد زبان، فرهنگ، اسطوره و آثار هنری هم صادق است. همیشه به صورت دقت کرده‌ایم و به معنایی که در لایه‌های زیرین یک اثر نهفته است کمتر پرداخته‌ایم. به نظر زمان آن فرا رسیده تا کمی از فرم و صورت فاصله بگیریم. تلاش شخصی من این است که اگر کاری انجام می‌دهم در حد بضاعت خود به آن لایه‌های زیرین معنا نیز بپردازم. اگر بخواهم درباره آثار

فلزی ساسانی که من مورد مطالعه قرار دادم صحبت کنم، اینها مجموعه آثاری‌اند که در موزه‌های ایران و تمام دنیا قابل دیدن هستند و ظرف خاص و جدیدی را که تاکنون کسی ندیده باشد در این کتاب نیاورده‌ام. در مورد فرم و صورت ظاهری این آثار هم پیش از این بارها استادان ایرانی و غیرایرانی توضیح داده‌اند. اما از یک زمانی به بعد به این اندیشیده‌ام که شاید این آثار می‌خواهند چیزی فراتر از آنچه به دیده می‌آیند به ما بگویند. یعنی با در نظر گرفتن این نکته که در دوره ساسانی ما صاحب یک حکومت مرکزی و کاملاً دینی بوده‌ایم اما بازتاب این نکته در آثار هنری دیده نمی‌شود می‌توان این پرسش را مطرح کرد که چگونه در دوره‌ای که تا به این اندازه به دین اهمیت می‌داده است هیچ نشانه‌ای از تفکر دینی در آثار هنری‌اش مشاهده نمی‌شود. به نظر من باید لایه‌های زیرین معنایی این آثار

را جست. به همین دلیل از دوره‌ای مطالعاتم را روی این موضوع متمرکز کردم و با توجه به اینکه عضو هیات علمی پژوهشکده هنر هستم و مطالعاتم، مطالعات هنری ایران پیش از اسلام است، سعی کردم پژوهش‌هایم را به این سو هدایت کنم و در این کتاب تلاش‌م بر این بود که در جست‌وجوی معناها یا تفسیرهای جدیدی از این ظروف باشم. شاید فلزکار دوره ساسانی از معنایی که منتقل می‌کرده آگاه نبوده، اما این معانی در ناخودآگاه او مستتر بوده و از این رو است که در این ظروف بازتابی شده است. می‌توان برای تک تک اجزای این ظروف معنایی نمادین در نظر گرفت که همین معنا ما را به اسطوره‌ها، دین و ایدئولوژی دوره ساسانی می‌رساند. چنین بود که این پژوهش شکل گرفت و در نهایت تبدیل به کتاب شد. ❖ **با توجه به اینکه این کتاب یک اثر تالیفی است قطعاً هم از منابع دست اول**

نوشتاری استفاده شده و هم از مطالعات میدانی. مایلم درباره منابع مورد استفاده برای تالیف این کتاب بیشتر بدانم. چگونه به این منابع دست یافته‌اید و چه محدودیت‌هایی در این حوزه داشته‌اید؟

بله، در حوزه مطالعات میدانی برخی از ظروف را پیش از این دیده بودم و تصاویری از آنان داشتم. اما برخی از ظروف را خیر، زیرا در موزه‌ها و مجموعه‌هایی نگهداری می‌شوند که امکان دسترسی آن برایم وجود نداشت. طی زمان متمادی مستندات دست‌اول جمع‌آوری شد. آنهایی را که از نزدیک ندیده‌ام، خواستم تصاویرش را برایم ارسال کنند یا از کتاب‌ها استفاده کردم. چون با زبان‌های ایران پیش از اسلام آشنا هستم، این شانس را هم داشتم که بخش عمده اطلاعات اسطوره‌ای، ایدئولوژی و تاریخی را بتوانم از کتیبه‌ها و متون پهلوی استخراج کنم.

❖ **به نظر شما علت اینکه معرفی آثار هنری ایرانی به خصوص در هنر ایران پیش از اسلام در مرحله توصیف محدود شده چیست؟ آیا متخصص در این حوزه کم است؟ یا دیدگاه‌های بینارشته‌ای هنوز ثبات نیافته‌اند؟**

فکر می‌کنم در ایران پژوهشگران در جزیره‌هایی مجزا از یکدیگر زندگی می‌کنند؛ یعنی خیلی با هم ارتباط ندارند و از مطالعاتی که در رشته‌های دیگر انجام می‌شود آگاه نیستند. شاید شانس با من یار بود که در پژوهشکده هنر استخدام شدم و پژوهش‌هایم معطوف به هنر ایران پیش از اسلام شد و این امکان برایم مهیا شد که از دانسته‌هایم در رشته فرهنگ و زبان‌های باستانی در مطالعات هنری بهره ببرم. علاوه بر اینکه به نظرم سیستم

آموزشی و پژوهشی ما نیز نیاز به بازبینی دارد. ما به‌خصوص در حوزه تحقیق نیاز به پژوهشگرانی داریم که از وسعت دید برخوردار باشند و بتوانند بین دانسته‌های خود و رشته‌های مرتبط ارتباطی برقرار کنند تا به نتایج جدیدتری دست یابند. به‌خصوص در حوزه علوم انسانی و به‌ویژه در مورد دوره ایران باستان که منابع ما محدود و بسیار مختصر است و ناچاریم از آنچه داریم با بهره بردن از اطلاعات و دانسته‌ها و یافته‌ها از رشته‌های دیگر شناخت‌مان را دقیق‌تر کنیم. به نظر من وقت آن رسیده که دیگر از تک‌رشته‌ها جدا شده و به‌هم‌زیمنی و با مطالعات بینارشته‌ای دقیق و اصولی به مطالب جدیدی دست یابیم.

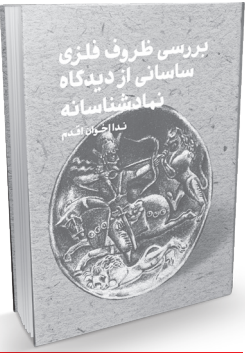
❖ **ساختار کلی کتاب به چه شیوه است؟ چگونه و بر چه اساس به این ساختار رسیده‌اید؟**

بخش اول که شامل تعاریف کلی است، مانند نماد و نشانه و ... بخش دوم هنر ساسانی و شرایط موجود در آن دوره را توضیح می‌دهد و به‌طور خاص در مورد شاخه فلزکاری در این دوره بحث می‌شود و سپس آثار فلزی ساسانی در سه طبقه تقسیم و معرفی می‌شوند: ظروف با نقش شکار، ظروف با نقش حیوانات و پرندگان و در آخر ظروف با نقوش مراسم آیینی و درباری. پس از معرفی اجمالی هر ظرف اجزای آن از دیدگاه نمادشناسی بررسی می‌شود. به نظر من این نظام و ساختار خواننده

دچار سردرگمی نمی‌شود و اطلاعات در حد مختصر و لازم در اختیارش قرار می‌گیرد.

❖ **وقتی دیدگاه نمادگرایانه را برای تفسیر این آثار انتخاب کردید، بیشتر نمادهای بومی را مطالعه کرده‌اید یا نمادهای پذیرفته شده در سراسر دنیا؟**

روانشناسان مدرن معتقدند افراد بشر همگی صاحب ناخودآگاه جمعی‌اند و از همین بخش

اینکه با رویکرد نمادشناسی این ظروف مورد مطالعه قرار گیرند، کاری است که سعی کردم با مطالعه بینارشته‌ای یعنی نمادشناسی و باستان‌شناسی و اطلاعات مربوط به تاریخ و دین و ایدئولوژی آن دوران به انجام برسانم

این تفسیر این نکته است که در دوره ساسانی چنین تصور و گفته می‌شد که پادشاهان قدرت خود را از نیروی ماوراءالطبیعی و الهی به نام اهورامزدا می‌گیرند و نماینده او بر زمین هستند و این چنین است که تمام مظاهر طبیعی نیز تحت تسلط پادشاه قرار دارند. اینجا شیر نماد قدرت نیست نماد بدی هم نیست؛ نمادی است از یکی از نیروهای و مظاهر طبیعت و این یک مفهوم بومی برای نماد شیر است.

خانه نیما یوشیج از ثبت ملی خارج شد

خانه نیما یوشیج در سال ۱۳۸۰، مصادف با سالمرگ شاعر در فهرست آثار ملی کشور ثبت شد. حال، پس از گذشت ۱۶ سال، این خانه از فهرست آثار ملی ایران خارج شده است. وجهیه قاسمی خاطر نشان کرد: «پس از صدور رای قطعی دیوان عدالت اداری، در عمل سازمان میراث فرهنگی نمی‌تواند کاری انجام دهد و فقط روی حفاظت بنا تأکید دارد.»

با خروج خانه یوشیج از ثبت ملی، این خانه در حال حاضر واجد ارزش‌های ملی شناخته می‌شود.

روابط عمومی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان تهران از حکم قطعی دیوان عدالت اداری مبنی بر خروج خانه منتسب به نیما یوشیج در محله دزاشیب از ثبت ملی خبر داد. وجهیه قاسمی، مدیر روابط عمومی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان تهران، در گفت‌وگو با «ایرنا» گفته است: «خروج این ملک با رای قطعی دیوان عدالت اداری در ۱۵ آبان سال جاری به خاطر آنچه گفته شده هیچ‌گونه سند ثبتی واجد ارزش قضایی نسبت به خانه مورد نظر به نیما وجود ندارد، انجام شد.»

حضور ۷۰ شرکت خارجی در یازدهمین نمایشگاه گردشگری

معاون گردشگری کشور از برپایی یازدهمین نمایشگاه گردشگری در بهمن ماه خبر داد و گفت: «امسال ۷۰ شرکت خارجی از ۲۱ کشور در نمایشگاه حضور پیدا می‌کنند.»

یازدهمین نمایشگاه گردشگری، از سوم تا ششم بهمن در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار می‌شود. سالن ۳۸ محل دائمی نمایشگاه‌ها به اداره کل میراث فرهنگی استان‌ها اختصاص دارد و هر استان ظرفیت گردشگری و میراث فرهنگی خود را به نمایش می‌گذارد. این برنامه‌ها شامل همه برنامه‌های گردشگری آن استان برای تمام طول سال است و مردم می‌توانند از بلیت‌های تخفیف‌دار قطار و هواپیما در این نمایشگاه استفاده کنند.

محمد محب‌خدایی، معاون گردشگری سازمان میراث فرهنگی در مورد یازدهمین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری و صنایع وابسته گفت: «محوریت این نمایشگاه روی محصولات گردشگری است. ما می‌خواهیم امسال نمایشگاه‌ها در استان‌ها تخصصی برگزار شود. امسال ۴۳۰ شرکت داخلی در نمایشگاه حضور دارند و ۱۴ سالن تحت پوشش این نمایشگاه قرار می‌گیرد. همچنین ۷۰ شرکت از کشورهای ایتالیا، آلمان، انگلیس، برزیل، سوئیس، اسپانیا، روسیه، ترکیه، ویتنام، کامبوج، کره جنوبی، بلاروس، تایلند، مالزی، ارمنستان، قبرس، امارات، اندونزی، نپال، چین و صربستان در سالن ۴۰ نمایشگاه حضور خواهند داشت.»

محب‌خدایی در نشست خبری این نمایشگاه به بخش محوری گردشگری کودک و خانواده اشاره کرد و گفت: «امسال بخش گردشگری کودک و خانواده را خواهیم داشت. همچنین با توجه به اینکه همدان پایتخت گردشگری کشورهای آسیایی انتخاب شده است، متولی این بخش از برنامه خواهد بود.

در حوزه گردشگری و طبیعت گردی نیز استان مازندران فضای بزرگی را با محوریت گردشگری طبیعی و گل در اختیار گرفته است. در حوزه گردشگری غذایی هم با مشارکت برنده‌های غذایی یک سالن اختصاصی به این منظور اختصاص داده شده است. در حوزه گردشگری ورزشی، گردشگری الکترونیک، آی‌تی، معرفی ظرفیت‌ها در حوزه استارت‌آپ‌ها و همچنین در حوزه گردشگری روستایی و